

COPIII
NOSTRI

STUDENT – PISTIEAN NICOLETA

*"O buna educatie
le asigura copiilor nostri
un start hotarat in viata,
nu o imunitate definitiva
fata de probleme."*

Uneori, îmi amintesc de mere. Ele apar în culori, forme și mărimi diferite. Așa sunt merele au culori și arome diferite, și copii diferă în ceea ce privește firea și dispoziția lor sufletească, unii fiind dulci, alții fără un gust prea evident, iar alții de-a dreptul; "acri". Unii pot părea puțin cam stricați pe deasupra – și mulți poate că au deja un mic vierme înăuntru! Dar, în ciuda tuturor acestor deosebiri, există o similitudine esențială.

Ia un mar și taie-l și vei descoperi acolo, în inima lui, o minunată stea. Așa este și cu copii, în inima fiecăruia dintre ei există ceva minunat, ceva de valoare, ceva cu care merita să lucrezi și pe care merita să-l dezvolti.

De acea, ori de cate ori te simți descurajat în lucrarea cu copii, taie un mar și lăsa că steaua să-ti amintească de Cristos - acea *stea deosebită* - și de *idealurile Sale*, după care iți

poți orienta drumul. Sa-ti amintească de *valoarea* pe care El o aseaza deasupra fiecărui dintre *copii tai*.

Copii reprezintă miciile comori ale lui Dumnezeu pe pamant. Poate că au nevoie de putina șlefuire, dar adevărata lor valoare a fost aşezată în ei de Cristos.

Ținta ta, ca părinte sau ca educator, trebuie să fie aceea de a ajuta pe copii să crească și să devină oameni fericiți, competenți și curajoși.

Cum este cu putința lucrul acesta?

Este cu putința dacă privim la Cristos, ca Părinte al nostru, ca Invătător, Calauza, Stea, astfel încât să reflectăm chipul sau înaintea copiilor pe care El îl-i încredințat. Toate acestea sunt mai bine exprimate în acest mic poem:

NU CALCĂTI PANSELUTELE!!

*Maestrul Grădinar mi-a spus cândva:
„Lasă panseluțele să crească în grădina Mea.”
Apoi, mi-a înmânat o cazma și a continuat:
„Ai grijă de ele până Mă întorc! Vin indată.”*

*„Dar, Doamne, eu nu știu cum să am grijă de ele.
Sunt atât de firave, atât de fragile.
Incredințează-mi un trandafir –
ghimpii îl vor proteja de neprinciperea și stângăcia mea.
Incredințează-mi o lalea -
Sta îngropată în siguranță sub iarbă,
pana trece iarna cea grea, vremea cea aspră și rece,
ca mai apoi să rasara în muguri de primăvară.
Incredințează-mi o edera, ai carbei cărbei se agăta
Si ei de alții, de ce pot, ca să găsească suport.
Dar, Doamne, pansele?
Ele nu au nici bulb. Nici ghimpă, nici cărbei.
Nu-mi da pansele! Da-mi altceva, orice vrei!”*

*Dar Grădinarii nu mă asculta,
Deci mi-am schimbat și eu rugăciunea așa:
„Bine, Doamne.
Voi avea grijă de panseluțe de acum,
Dar spune-mi tu cum.”*

*Si Dumnezeu mi-a spus”
„Uda-le cu dragoste,
Plivește-le cu hotărâre și bine,
Lasă-le să se incalzească la lumina din sufletul tău, din tine.”
„Asta-i tot?”
„Mai este un singur lucru, dar foarte important:
Cat de frumos vor înflori și cat de minunat*

*Depinde de tine – de cat de ușor le atingi,
 De cat le îngrijești de bine.
 Așa ca, umbra cu grija printre micuții Mei. Nu uita unde ești!?
 Nu calca pe panseluțe, ca sa nu le strivești.
 Amintindu-mi cuvintele Maestrului Grădinar,
 Am pornit înainte, pentru a-mi aduce la indeplinire partea mea de lucru, murmurând în
 șoapta aceasta rugăciune fierbinte:
 „O Doamne,
 Da-mi cuvinte blânde,
 Mâini blânde și picioare blânde.
 Ca sa nu calc peste panseluțele plăpânde.”*

(Kay Kuzma)

Poate de multe ori în viață, ca educatori sau ca părinți, nu ne dam seama, sau mai bine zis, nu ne amintim mereu de marea responsabilitate și de marea influență pe care o avem în educarea copiilor noștri. Există trei modalități de încurajare a socializării copilului, prin procesul de **imitare și identificare**, prin educația directă implicând **pedeapsa și recompensa** și prin transmiterea **expectanțelor sociale**. Dintre cele trei procese de identificare este cel mai important. **Imitarea** este deseori descrisă drept „o scurtătură de invitare”. Aceasta presupune copierea unei acțiuni permitând astfel copilului să dobândească o serie de deprinderi fizice foarte rapid și foarte eficient.

Identificarea este un proces în care copilul este implicat într-un proces de invitare bazat pe observație. Identificarea are loc într-o perioadă mult mai mare de timp decât imitarea.

Fiecare copil este unic și de aceea nu toți răspund la aceleași metode în același fel....Experiența mea în Centrul Rezidențial de tip Familial, în cadrul căruia sunt educator profesional mă făcut să gândesc într-un mod mai profund anumite „problematici”, dacă se pot numi așa, care ies la iveala în fiecare moment, în fiecare zi. Nu există o rețeta pentru nimic, dar există posibilitatea ca lucrurile să meargă mai bine.

Tulburări de atenție

Tulburările de atenție sunt un sindrom care se manifestă prin încercarea de a prinde totul, întâlnit la copii care au dificultatea în a acorda atenție unor lucruri nesemnificative pentru ei. În alte forme de manifestare, comportamentul ADD – *attention deficit disorder* – deficit de tulburare a atenției (cum este numit în termeni de specialitate) nu este o boală ci o

stare. Este ceva care trebuie acceptat, interes si modelat cu blândețe. O abordare optimista asupra acestui sindrom, este foarte importantă. În termeni pozitivi copilul este tipul de persoană care are nevoie să-si folosească toate simțurile și mișcările corpului pentru a invita. Curiozitatea lui aprinsa îl face să sară de la un lucru la altul, lăsând în urma proiecte neterminate. Activitățile obișnuite și instrucțiunile de la școală nu-i atrag atenția. El are nevoie de provocări care să-i stimuleze mintea, și în același timp, să-i tina corpul în mișcare. Când va găsi aceasta combinație magica sindromul va dispărea. Dar vorbind într-un mod realist nu este întotdeauna ușor să găsești așa ceva într-o situație clasica de școală, în care un profesor răspunde de 25 pana la 30 de copii!

Iată în continuare câteva sfaturi practice pentru a capta atenția copilului:

- Captează-i atenția înainte de a-i da o instrucțiune. (Nu-l întrerupe atunci când este cufundat într-o alta sarcină.)
- Fa-l să folosească și mai multe dintre simțurile lui pentru a-ti demonstra că a auzit și înțelege instrucțiunea. (Enunț-o, scrie-o, gesticulează în timp ce el o repeta, mergi la locul în care trebuie îndeplinita sarcina etc.)
- Mergi la locul în care trebuie îndeplinita sarcina, înainte de a da instrucțiunile – și apoi, dacă numai unele instrucțiuni, ocupându-te de el pana a terminat-o de îndeplinit. (Nu te enerva și nu te simți frustrată de aparenta lui ireponsabilitate – asta nu va face decât să se simtă prost și să-i scadă respectul fata de tine, ca reprezentanta a autoritatii.)
- Fa din sarcina un joc, pentru a-i crește motivația.
- Rasplateste-l imediat pentru îndeplinirea unor mici parți din sarcina. Acești copii Tânjesc după recomtense imediate.
- Lasă-i doar câteva lucruri în camera. Prea multe lucruri încep să-i distrajă atenția, iar la sfârșitul zilei camera lui va fi un haos imens, prea mare ca să încerce să-l rezolve fără mari proteste și multe lacrimi.
- Trebuie să-i menții o imagine de sine bună și dorință de a invita comportamente compensatorii.

Irosirea timpului

Exista copii care irosesc pur si simplu timpul, au timpul de acțiune foarte lung.

Iată câteva posibile sfaturi la problema melcului:

- Conceptul de timp al unui copil nu este același cu cel al unui adult. O ora pentru tine ar putea însemna câteva minute, și invers. Dacă aceasta este problema, maturizarea va fi aceea care-l va ajuta – și va trebui doar să avem răbdare.
- Chiar și adulții sunt diferenți când e vorba de sinteza. Încearcă să accepți aceasta diferență.
- Un copil ar putea să se miște și intenționat cu viteza melcului pentru a „învinge” sau să răzbuna pe tine. Noi clasificăm acest comportament ca fiind pasiv - agresiv. Copilul nu va lovi și nu va tipa, ci mai degrabă se va răzvrăti fără să facă nimic! În acest caz, lucrurile se complica puțin, și trebuie încercată dezamorsarea mania ascunsă a copilului începând construcția unei relații bune.

Automotivarea

Nu există o formula magica pentru automotivare. Există milioane de părinți, educatori care ar da orice pentru a afla soluția pentru cazuri și cazuri, mai ales pentru copii nemotivați la școală.

Copilul în primul rând are nevoie de o bună imagine de sine. Trebuie descoperit în ce domenii strălucește pentru că de multe ori aflarea succesului într-un anumit domeniu se perpetuează și în alte domenii.

Un alt pas important este să faptul de a fi acolo lângă el să-i hrănești imediat eforturile prin cuvinte de apreciere, pentru că de multe ori nota maximă pe o lucrare de control nu constituie o răsplata imediata și suficientă pentru copii nemotivați.

Un alt punct important ar mai fi acela al ambientului școlar, cu siguranță ar fi de folos dacă copilul ar găsi un mediu școlar care să-l provoace, unul în care copilul să poată avansa în propriul său ritm, în care recompensele (nu notele) fac parte din program și în care el nu va fi comparat cu alții. Nemulțumirea multor copii nemotivați este: „Întotdeauna este cineva mai bun, de ce să încerc?” Dar este greu de găsit un asemenea program educațional, cu părere de rău.

Principiul de bază este următorul: copilul nu va fi automotivat până nu va avea un motiv zdrăvăń pentru a fi. Majoritatea copiilor nemotivați funcționează, după una sau ambele următoare premise: fie efortul este prea mare și nu merita să încerc, fie de ce să încerc și să

risc eșecul? Daca găsim o cale prin care sa schimbam aceste cuvinte negative pe care si le adresează singur, atunci ai găsit si secretul automotivarii.

Corectare versus criticare

Copii au nevoie de a fi corectați uneori, dar de multe ori simtamantul de valoare al copilului este distrus de critica. Exista câteva principii pentru a corecta:

1. Corectarea cu miere, nu cu ciocanul. Cu alte cuvinte este foarte important ca corectarea sa fie făcută cat se poate de dulce. Trebuie spus hotărât ceea ce trebuie spus, dar cu un zâmbet, cu voioșie în glas și cu o atingere usoara. Efectele cuvintelor și limbajul trupului trebuie să spună ceva de genul: "Țin la tine. De-asta îți spun aceste lucruri." Daca cineva se îndoiește de eficacia acestor metode trebuie să o pună la încercare. Se va vedea evident rezultatul: încercarea de a aborda metoda de tip ciocan, lovind copilul cu impactul total al corectării. Ridicând tonul vocii, rostind tare și apăsând cuvintele, aruncând o privire aspră și ramanand rigid în fața copilului. Se va reuși o captare a atenției copilului și probabil va face ceea ce i-ați cerut, dar se vor împotrivi criticiilor adulților. Alternativa cealaltă este accesă de a spune aceleasi cuvinte, dar folosind de aceasta data putina miere – îndulcind cuvintele și acțiunile – și se poate observa că poate nu prinde la fel de bine insa nu face râu copilului.
2. Un alt punct important este și modul de a „prinde” observația într-un „sandviș”: între cuvinte de apreciere. Este important să se înceapă cu ceva pozitiv, ca de exemplu: „Apreciez faptul că mă ajungi să pun masa; doar să-ti amintești data viitoare să aşezi cuțitul în partea dreaptă iar cuțitul în partea stânga”. Apoi se poate adăuga: „Apropo, ornamentul din mijloc arata grozav!”
3. Corectarea în particular – lăsând lucrurile la acest nivel. Atunci când un copil este corecat, un lucru important este acela că greșeala lui să nu fie răspândita, ca prin radio.

Iresponsabilitate

De multe ori pentru a face anumite lucruri, de exemplu sa se îmbrace, sa i-a micul dejun astfel incat sa nu intarzie la școala este un lucru greu de obținut de părinți, de educatori. De multe ori pare sa nu meargă alta metoda decât aceea de ai amenința.....dar pare ca nici acest lucru nu merge!!!!

Copii răspund la țipete si amenințări, pentru ca știu ca, daca nu o vor face, o vor incasa! In acest caz copii trebuie reinstruiti.

Exista doua metode3 majore pentru a schimba comportamentul unui copil. Prima este sa rasplatesti comportamentul pe care-l admirri. Comportamentul care este întărit in mod pozitiv este, de obicei, repeatat. Aceasta metoda este de departe cea mai plăcuta si lipsita de dureri, de a schimba comportamentul unui copil. Dar ea nu aduce întotdeauna rezultatele imediate pe care le dorești, aşa ca părinți sau educatorii recurg la a doua metoda, in cadrul căreia se aplica o pedeapsa. Dar ideală ar fi o combinație intre cele doua situații., oferind atât o recompensa pentru responsabilitate, cat si o pedeapsa pentru irresponsabilitate.

Iata un exemplu, pentru un caz concret: doi copii care nu vor sa se trezeasca dimineată si sa meargă la școala. Cat valorează strădania unui părinte de a trezi copilul si a-l trimite la școala? Poate am plăti cu un euro (o suma semnificativa) pentru a face acest lucru. Atunci putem face aceasta propunere copiilor: „ Copii, v-ar plăcea sa castigati un euro in fiecare dimineată pentru misiunea de a o face pe seful cu cineva? Sincer, eu m-am cam saturat sa o fac pe seful cu voi, sa va urmăresc când va treziți, când va imbracati, luati micul dejun, si sunt gata sa angajez pe altcineva sa facă acest lucru. Puteți primi voi aceasta misiune daca dorîți. Serviciul începe la ora 7.00 si se încheie la ora 8.00 dimineată, când sunteți gata pentru a merge la școala.”

Apoi urmează si pedeapsa: „Daca depasiti ora 8.00, veți pierde cate un sfert de euro pentru fiecare minut cu care persoana pe care o supravegheti intarzie pentru a pleca la școala.”

Daca copii accepta misiunea, trebuie rasplatiti imediat. Trebuie lăsați sa simtă in mana banul de un euro atunci când sunt gata la 7.59. Dar daca este 8.01, păcat! Vor primi doar 75 de cenți. Iar daca este 8.05 ei își sunt datori cu 25 de cenți.

Condiția prin care va funcționa acest program este ca adultul, educatorul sau părintele, sa fie consecvenți. Nu trebuie sa fii „moale” si nu trebuie sa le dai un euro daca ceasul arata ora 8.02. Trebuie sa știe ca vorbești serios.

Poate ca aceasta metoda este costisitoare, nu trebuie uitat ca acum noi salariați (copii) pot avea acum responsabilitatea de a folosi banii pentru a-si cumpăra propriile rechizite școlare sau haine. Cine știe, aceasta metoda poate este mai puțin costisitoare decât sa dai copilului bani ori de cate ori isi dorește ceva.

In plus copii nu trebuie rasplatiti la nesfârșit. O data impamantent obiceiul, nu mai are nevoie de sistemul de recompense. Libertatea autodisciplinării devine, prin ea insasi o răsplata.

Lipsa de respect

Cate si cate cuvinte jignitoare nu ni se întâmpla sa auzim ca ies din gura copiilor.....Acest comportament trebuie innabusit din start, fiind lipsit de respect păstrând astfel demnitatea si personalitatea fiecărui om.

Din păcate copii astăzi sunt bombardati cu scene si filme violente, in care se spun lucruri crude, urate si înjositoare. Nu cred sa fi văzut vreodata o persoana care folosește acest limbaj murdar si lipsit de respect sa fie pedepsita sau sa dea socoteala pentru el.... E ușor de văzut cum copii aud aceste cuvinte si încep sa creadă ca aşa trebuie sa vorbească. Si ii opresc profesorii???? Nu! Asta ar fi împotriva libertății de exprimare – libertatea de ai distruge pe ceilalți prin cuvinte.

Rolul limbajului in conturarea comportamentului a fost bine reprezentat in revistele de cercetare. Procesul de luare a deciziilor este conturat in mintea noastră de cuvinte. Si, adesea, urmează acțiunile. Cuvintele abuzive pot duce la un comportament abuziv. Trebuie stabilita in asemenea cazuri o „pedeapsă” daca cineva tratează râu pe altcineva. Poate fi orice, de la scuze si rostirea a trei lucruri dragute despre persoana respectiva, pana la acordarea dreptului de a-l folosi pe cel acre a jignit ca slujitor timp de 24 de ore sau poate... pierderea unui privilegiu.

Sarcini casnice

A simți casa ca „proprie” nu este un lucru scontat pentru toți copii. De multe ori este greu sa faci sa-si îndeplineasca sarcinile casnice unui copil, fara ca acesta sa se planga...parca se simt sclavi!!!! Dar ce îl face pa sclav sa fie sclav? Lipsa libertății de alegere. Amenințarea pedepsei, nici o recompensa pentru sarcina bine îndeplinita, nici un simt al proprietarii sau a beneficiului personal. Nici un simtamant de valoare personala. Muncile sunt o rutina înjositoare iar treaba nu se termina niciodată; sarcinile trebuie aduse la îndeplinire nu ca pe niște poveri, ci ca pe niște activitatea de colaborare.

Tuturor ne place sa colaboram la diverse proiecte. Copiilor trebuie explicat faptul ca ceea ce fac ei este o contribuție la bunăstarea familiei si intr-un fel sau altul si ei beneficiază de ea, fie prin satisfacție personala, fie printr-un câștig material.

Păstrând în minte modelul sclavului, vor trebui transformate poverile în contribuții. Iată câteva idei, fiind foarte importante:

- Sa se ofere copiilor posibilitatea de a alege
- Sa se schimbe sarcinile zilnic, săptamanal sau lunar, pentru ca ele să nu devină plăcătisitoare
- Sa se îngăduie copiilor să îndeplinească acele sarcini care îi provoacă, astfel încât ei să aibă multe ocazii de mulțumire și satisfacție personală
- Sa se observe ceea ce este bun și menționat în mod deosebit lucrul respectiv: „Chiuveta lucește. Apreciez foarte mult faptul că ați curatat baia fară ca eu să va mai reamintesc. Mulțumesc.” Este important să se adrezeze copiilor cuvinte de apreciere, cu generozitate.
- Când este vorba de criticat este mai bine dacă suntem mai zgârciți. Este important să fie făcută mai întâi o apreciere pozitivă: „Chiuveta lucește. Poate ar fi mai bine dacă ai mai puțin detergent la baza robinetelor, aşa vine mai bine. Ce s-ar face familia noastră fară un ajutor aşa de bun ca tine? Mulțumesc.”
- Copiii trebuie ajutați să vadă că ei au o contribuție importantă la bunăstarea familiei. Sunt importante și stimulele, răsplătind fară ezitare o sarcină bine îndeplinită, dând o mana de ajutor atunci când este nevoie.

SPOR LA TREABA DRAGI PARINTI SI EDUCATORI!!

Fundația Surorile Clarise
Ale Sf. Sacrament
B-dul Cuza, nr. 210
810125 Brăila
Tel 0239 / 619510
e-mail clarise@braila.astral.ro

Nr. / 29.09.2006

Prin prezenta subsemnata LUCA FLAVIA, in calitate de director al Fundației Surorile Clarise ale Sf. Sacrament, cu sediul in Brăila, B-dul Cuza, nr. 210, va aduc la cunoștința ca PISTIEAN NICOLETA studenta in anul II la Facultatea de Sociologie – Psihologie din cadrul Universitatii Spiru Haret a efectuat practica de specialitate in cadrul Fundației mai sus numite. Fundația are in cadrul ei un Centru Rezidențial de Tip Familial cu un număr de 20 de beneficiari incredintati pentru un program de integrare si reintegrare familiala si sociala.

In aceasta perioada, Pistiean Nicoleta a avut un comportament ireproșabil dovedind interes fata de activitatea de educator precum si din domeniul psihologic si moral.

Director,
LUCA FLAVIA